

Asia: VN/10633/2020

Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmän väliraportti

Väliraportissa on kuvattu koronaviruskriisin aikaista digiloikkaa laajasti eri sektoreilla. Katsotteko, että sektorien kehitystyötä on kuvattu riittävällä tavalla?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

VN/10633/2020

Kiitämme lausuntopyynnöstänne ja toteamme työeläkevakuuttajien osalta seuraavaa:

- Väliraportissa esitetyt tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset ovat erittäin kannatettavia.
- Työeläkevakuuttajille tärkeimpiä toimenpide-ehdotuksia ovat digitaalisten toimintamallien kehittämistä koskevat ehdotukset (nrot 22 - 25). Niiden kohdalla on säädösvalmistelussa huomioitava viranomaisten lisäksi julkista hallintotehtävää hoitavat muut toimijat, joiden erityispiirteet ja tarpeet poikkeavat osin viranomaisten tarpeista.
- Automaattisen päätöksentekoon (toimenpide-ehdotus 22) ja sähköiseen saavutettavuuteen (toimenpide-ehdotus 23) liittyvää lainsäädäntöä pitää kehittää toiminnan mahdollistavaan ja sitä selkeyttävään suuntaan. Automaattinen päätöksenteko lisää päätösten tasapuolisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Se myös säästää työeläkevakuuttamisen toimeenpanokustannuksia.

Alla tarkemmat huomiomme lausuntopyynnössä esitetyn jaottelun mukaisesti.

Väliraportissa on kuvattu laajasti sekä yksityistä että julkista sektoria ja lisäksi yleisiä muutoksia. Raportissa on jätetty vähälle huomiolle sosiaalivakuuttaminen ja sen toimijat, joihin

työeläkevakuuttajatkin kuuluvat, ja yleisemmin kansalaisten toimeentulon turvana olevat palvelut ja niiden toimivuus. Työeläkettä saa n. 1,5 miljoonaa suomalaista, ja se on suurelle osalle eläkkeensaajista ainoa toimeentulon lähde.

Työeläkevakuuttajat ovat jo pitkään kehittäneet digitaalisia toimintamallejaan ja sähköistä asiointia asiakkailleen, joita ovat niin työntajina toimivat yrittäjät ja yritykset kuin toisaalta eläkkeen saajat. Korona-aikana alan ei ole varsinaisesti tarvinnut ottaa käyttöön uusia toimintamalleja. Vaikka alan henkilöstö siirtyi etätöihin lyhyessä ajassa ja lähes kokonaisuudessaan, alamme toiminta on jatkunut, työeläkevakuuttajat ovat pystyneet säätämään palveluitaan esim. asiakasyritysten mahdollisuuteen pyytää lisämaksuaikaa koronakriisin aiheuttamissa maksuvaikeuksissa, ja ennen kaikkea eläkkeiden maksu on jatkunut häiriöttä. Korona-ajan poikkeusoloihin sopeutumisessa työeläkevakuuttajia ovat auttaneet toimijoiden kattavat varautumis- ja valmiussuunnitelmat, joiden tekoon lainsäädäntö velvoittaa työeläkevakuuttajat. Alamme oman varautumisen lisäksi toiminnan jatkumisen edellytyksenä ovat olleet tietoliikenneyhteyksien ja finanssialan palveluiden hyvä toiminta myös korona-aikana.

Katsotteko, että toimet, joita väliraportissa esitetään, riittävässä määrin edistävät tavoitteita? Jos ette, miten toimenpiteitä tulisi täydentää?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

Mitkä toimenpide-ehdotukset tulisi priorisoida? Millä perusteilla?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Työeläkevakuuttajille tärkeimmät toimenpideohdotukset:

Väliraportissa on hyviä toimenpide-ehdotuksia. Niistä tärkeimpiä työeläkealalle ovat digitaalisten toimintamallien kehittämistä koskevat toimenpide-ehdotukset (nrot 22 - 25). Väliraportissa näiden kohdalla käsitellään vain valtiohallintoa ja kuntia. Viranomaisten lisäksi säädösvalmistelussa on tärkeä huomioida myös muut julkista hallintotehtävää hoitavat tahot ja näiden toimijoiden erityispiirteet.

Automaattisen päätöksenteon sääntelyn selkiyttäminen (toimenpide-ehdotus 22) on alallemme erityisen tärkeää, koska se sujuvoittaa yrittäjien, yritysten ja henkilöasiakkaiden asiointia työeläkevakuuttajien kanssa. Automaattinen päätöksenteko lisää tasapuolisuutta ja oikeudenmukaisuutta päätöksissä. Se myös säästää työeläkevakuuttamisen toimeenpanokustannuksia.

Digitaalisten toimintamallien ja sähköisen asioinnin kehittämisessä (mm. toimenpide-ehdotus 25) on mielestämme hyvä tarkastella keinoja, joilla viranomaiset ja julkista hallintotehtävää hoitavat toimijat voisivat siirtyä asiakkaille toimitettavissa tiedotteissa ja päätöksissä paperikirjeistä enenevässä määrin sähköiseen viestinvälitykseen. Paperiset kirjeet pitää kuitenkin säilyttää sähköisen tiedonvälityksen vaihtoehtona niille, joille sähköinen asiointi ei ole mahdollista.

Mitä toimenpide-ehdotusten toteutuksessa tulee huomioida?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

Automaattisen päätöksentekoon (toimenpide-ehdotus 22) ja sähköiseen saavutettavuuteen (toimenpide-ehdotus 23) liittyvää lainsäädäntöä pitää kehittää toiminnan mahdollistavaan ja sitä selkeyttävään suuntaan. Sääntelyssä pitää huomioida viranomaistoimijoiden lisäksi myös julkista hallintotehtävää hoitavat muut toimijat ja niiden toiminnan erityispiirteet.

Kannatamme myös hallinnollisen taakan keventämiseen tähtäviä toimenpide-ehdotuksia. Niiden toteutuksessa on kuitenkin huomioitava, että liikesalaisuuksien luottamuksellisuutta ei saa missään olosuhteissa loukata, vaikka muutoin tiedon jakaminen on pääsääntöisesti hyödyllistä.

Tulorekisterin tietojen käytön lisääminen sosiaalivakuuttamisessa (toimenpide-ehdotus 32) on hyvä tavoite. Haluamme tuoda esiin sen, että tulorekisteritiedon käytön lisäämisen yhteydessä ei pidä kasvattaa tulorekisteriin ilmoitettavien tietojen määrää. Tämä on erittäin tärkeää huomioida, jotta tulorekisterin aiheuttama hallinnollinen taakka työnantajille ei kasva entisestään. Tulorekisteriin ilmoitettava tietosisältö on jo nykyisellään niin laaja ja monimutkainen, että se kuormittaa työnantajia. Monimutkaisuus lisää virheellisten ilmoitusten todennäköisyyttä ja määrää. Virheellisten ilmoitusten korjaaminen on ilmoittajan vastuulla ja näin osaltaan kasvattaa hallinnollista taakkaa.

Toimenpide-ehdotuksissa on viitattu jo käynnissä oleviin hankkeisiin, joiden osana toimenpiteitä voidaan edistää. Tunnistattekko muita hankkeita, joihin toimenpiteet tulisi kytkeä?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

Keitä toimenpiteissä ja niiden toteutuksessa/mahdollisissa tulevilla hankkeilla tulisi olla mukana ja miten hankkeet tulisi resursoida? Olisitteko itse halukas osallistumaan toteutukseen?

Voitte kirjoittaa vastauksenne alla olevaan tekstikenttään

-

Vapaamuotoinen lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Sved Pirjo
Työeläkevakuuttajat TELA ry